

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Lenky Krupíčkové a Davida Hipšra v právní věci žalobce: **P. N.**, zastoupen JUDr. Luciou Madleňákovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Nádražní 381/9, Mohelnice, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 7. 2. 2022, č. j. 60 A 32/2021 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna ustanovené advokátky JUDr. Lucie Madleňákové, Ph.D. za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti **se určuje** částkou 4 114 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobce se dne 15. 10. 2020 obrátil na Magistrát města Přerov s požadavkem na poskytnutí informace o datu zbudování příslušenství domu s pečovatelskou službou na adrese X, a to konkrétně objektu výměňkové stanice na pozemku par. č. X a objektu trafostanice na pozemku par. č. X (souhrnně dále též „objekty“). Současně žalobce požádal o sdělení informace o existenci těchto objektů k 9. 3. 1992, případně poskytnutí kopií podkladů, z nichž plyne datum skutečného zahájení prací, aby tak byl k danému datu jasný stav.

[2] Povinný subjekt žalobci v průběhu řízení poskytl zápisy o odevzdání a převzetí objektů, V těchto je uvedeno, že objekty byly vybudovány třetí osobou na základě hospodářské smlouvy č. 2176 ze dne 15. 1. 1993, přičemž datum zahájení prací podle hospodářské smlouvy bylo prosinec 1992, datum skutečného zahájení prací leden 1993 a datum dokončení prací prosinec 1993. Dále mu sdělil, že stavební povolení na předmětnou stavbu bylo vydáno dne 19. 10. 1988 a kolaudační rozhodnutí dne 20. 4. 1994. Dodal, že zpětné doložení jednotlivých fází výstavby lze prokázat stavebními deníky, které je stavebník povinen uchovávat po dobu deseti let od právní moci kolaudačního rozhodnutí a povinnému subjektu se nepodařilo nalézt podklady pro jejich rekonstrukci. Nalezena nebyla ani hospodářská smlouva, u níž se lze s ohledem na skartační lhůtu pěti let domnívat, že byla skartována mimo skartovací řízení. Žalobcem požadovanou informaci o (ne)existenci objektů ke dni 9. 3. 1992 tak povinný subjekt nemá, a ani není povinen ji mít či vytvářet. Povinný subjekt proto žádost (po několika zrušujících rozhodnutí žalovaného) odmítl.

[3] K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 5. 2021 potvrdil rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Zdůraznil, že žalobce nemůže po povinném subjektu žádat, aby deklaroval, vyřkl, osvědčoval či dovozoval stav, který jako informace neexistuje, a povinný subjekt nemá povinnost informací disponovat. Podle žalovaného nebyl povinný subjekt povinen vyhodnotit existující informace a posoudit z nich, zda předmětné objekty existovaly ke dni 9. 3. 1992. Tato činnost by představovala vytváření nových informací.

II.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Poukázal na obdobnost s věcí sp. zn. 65 A 116/2020, která se týkala poskytnutí informace o existenci pečovatelského domu, jehož příslušenstvím byly objekty, k 9. 3. 1992. Podstata sporu je totiž shodná – zápisy neobsahují přímo požadovanou informaci a tu by bylo nutné získat vyhodnocením informací obsažených v zápisech. Podle krajského soudu správní orgány za této situace aplikovaly správně výluky z práva na informace, neboť žádanou informaci o stavu objektů ke dni 9. 3. 1992 nedisponují a za účelem jejího poskytnutí by musely existující informace vyhodnotit a vyvodit z nich konkrétní závěr. Taková myšlenková hodnotící činnost již představuje vytvoření nové informace nad rámec stanovený zákonem (a vyplývající z judikatury). Nejedná se o případ schopnosti sestavit žádanou informaci ze „zdrojových“ informací, kterými povinný subjekt disponuje. Soud závěrem podotkl, že pokud podle žalobce požadovaná informace o stavu objektů ke dni 9. 3. 1992 jasně vyplývá ze zápisů o odevzdání a převzetí objektů, pak si poskytnuté informace může vyhodnotit sám. Žalobce tak fakticky požaduje po povinném subjektu, aby mu provedl vyhodnocení dostupných informací, což se příčí smyslu informačního zákona. Související námitky shledal krajský soud nedůvodnými.

III.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Nesouhlasil v ní s posouzením provedeným krajským soudem a správními orgány. Poukázal

pokračování

na skutečnost, že informaci potřebuje pro účely civilního řízení o SJM a vydědění, neboť v obou řízeních byl osočen ze lži stran stavu objektů k 9. 3. 1992 (nestačí pak toliko jeho přesvědčení či domněnka správních orgánů, ale potřebuje konkrétní autoritativní sdělení). Informaci bylo možné dovodit ze zápisů jednoduchou operací, případně bylo možno podklady doplnit. Dále uvedl, že závěry správních orgánů jsou místy rozporné. Tvrdí, že informace nemají a nemusí je mít, a současně, že nemají ani povinnost z existujících informací vyhodnotit existenci objektů k 9. 3. 1992. Tento žalobní bod, stejně jako otázku skartace podkladů, krajský soud pominul. Správní orgány měly vycházet z bodu 13 preambule směrnice 2003/98 ES a z judikatury, podle níž mají být výtahy z existujících dokumentů posuzovány příznivě, zejména z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67, č. 2635/2012 Sb. NSS, a z nálezu Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2021, sp. zn. III. ÚS 3339/20. Ve věci sp. zn. 65 A 116/2020 povinný subjekt informace neměl, a nejedná se tudíž o podobnou věc, jak tvrdí krajský soud; nadto v citované věci nebyly dodrženy závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10. Krajský soud pominul zcela otázku, že správní orgány mají povinnost informací disponovat, respektive ji znovu vytvořit. I jeho rozsudek obsahuje vnitřní rozpor, pokud aprobejuje, že povinný subjekt informace nemá, přestože na druhou stranu připouští, že tyto ze záznamů plynou. Krajský soud pak na jednu stranu *a priori* vyloučil možnost vyvození informace z podkladů, což je v rozporu se závěry ve věci sp. zn. 1 As 141/2011. Na stranu druhou poukázal na skutečnost, že touto informací stěžovatel disponuje. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil souhlas s rozsudkem krajského soudu. Zdůraznil, že povinný subjekt není povinen informace pro stěžovatele nově vytvářet, tj. ani např. hodnocením či dalším zpracováním informací, které již má povinný subjekt k dispozici na určitých nosičích (dáváním do kontextu s jinými informacemi, vyvozováním závěrů apod.). Ani při znalosti přibližných dat zahájení a ukončení prací na předmětných objektech, povinný subjekt nemohl za pomoci jednoduché úvahy stěžovateli sdělit informace o stavu objektů ke dni 9. 3. 1992. Jednalo by se o informaci kvalitativně odlišnou. Rozsudek krajského soudu netrpí vnitřní rozporností. Soud toliko uvedl, že pokud stěžovatel z listin, které má k dispozici, sám dovodil, že předmětné objekty nemohly existovat ke dni 9. 3. 1992, pak požadavek v žádosti na poskytnutí kopií podkladů, z nichž plyne datum skutečného zahájení prací, aby byl stav jasný, byl splněn již tím, že mu byly poskytnuty výše uvedené zápisy. Žalovaný tak navrhl, aby Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

V.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování

rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, všechny dostupné na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76).

[9] Těmto požadavkům napadený rozsudek dostál. Krajský soud své závěry náležitě zdůvodnil a uvedl, proč považuje žalobní námitky za nedůvodné, resp. z jakých důvodů žalobu zamítl. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu krajský soud vycházel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Ostatně sám stěžovatel s argumentací krajského soudu zcela konkrétně polemizuje a vyvrací jeho závěry. Nejde tedy o situaci, kdy by nebylo z rozsudku seznatelné, jakými úvahami se krajský soud řídil. Nejvyššímu správnímu soudu nic nebrání věcně přezkoumat správnost těchto úvah. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163, atd.). Nejvyšší správní soud dodává, že není povinností krajského soudu reagovat na každý argument obsažený v žalobě, resp. vypořádat souhrnně veškerou existující judikaturu. Soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: „*Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.*“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 - 43). Krajský soud v souladu s výše uvedeným přezkoumatelně vypořádal otázku, zda správní orgány měly povinnost informaci poskytnout. Vypořádání podružných námitek stran skartace či poskytování informace na základě shromážděných podkladů, resp. nad jejich rámec, tedy povinnost informace mít, je v této úvaze soudu imanentně (ze své podstaty) zahrnuta.

[10] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že o obdobné právní otázce (vytváření nové informace k žádosti stěžovatele) pojednal již v rozsudku ze dne 11. 1. 2022, č. j. 7 As 247/2021-33. Odlišnost, jak podotkl stěžovatel i krajský soud, spočívala ve skutečnosti, že v již posouzené věci povinný subjekt neměl ani podklady k vytvoření informace. Důvod pro odmítnutí poskytnutí informace a otázka povinnosti tuto informaci mít, však zůstávají v obou řízeních totožné. Nadto se jedná o skutkově podobné informace – týkají se stavu (existence) objektů (v nyní posuzované věci), respektive stavu domu s pečovatelskou službou k 9. 3. 1992, které správní orgány podle stěžovatele měly dovodit z podkladů, jež se časově nevztahují k tomuto období (nepokrývají je).

[11] K výše uvedené právní otázce Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 7 As 247/2021-33, uvedl následující:

„Nejvyšší správní soud shledal, že správní orgány a krajský soud správně dovodily, že požadované informace spadají pod výluky dle § 2 odst. 4 informačního zákona. Výluky

pokračování

z práva na informace zakotvenou v § 2 odst. 4 informačního zákona je třeba vykládat podle jejího účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé obraceli v režimu uvedeného zákona s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže neurčené věci, provedení právního výkladu, vytvoření nebo obstarání nové informace, kterou povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat – právní či věcné expertizy, analýzy dat shromážděných při své rozhodovací činnosti apod. (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 - 86, ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011 - 70, ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011 - 67, a komentář od autorského kolektivu Jelínková, Tuháček. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. Wolters Kluwer, 2017, přístupný např. v systému ASPI).

V označeném rozsudku ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011 - 67, k uvedené výluce Nejvyšší správní soud uvedl, že *„prvotním předpokladem pro odmítnutí žádosti o informace s tím, že by šlo o vytvoření nových informací, je logicky skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru dosud nedisponuje. Dalším důležitým předpokladem je to, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. (...) V případě splnění uvedených základních předpokladů je dále nutno nalézt vhodné rozhraničení mezi situacemi, v nichž půjde toliko o vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné je žadateli předat, a situacemi, v nichž by sestavení požadovaných informací již představovalo „vytvoření nové informace“. (...) Je přitom zřejmé, že nalézt nějaké exaktní obecné kritérium nelze, vždy bude záležet na konkrétních okolnostech dané věci. Lze se však pokusit alespoň o stanovení určitých bližších vodítek pro povinné subjekty. Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. uvádí na jedné straně příklady žádostí o prosté „výtažky z databází či části dokumentů“ (jejichž poskytnutí nemůže být s poukazem na § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím odpíráno), na druhé straně žádosti „o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání“ (jejichž zpracování by již představovalo „vytváření nových informací“).“*

Jak správně dovodil krajský soud, podstatou dané věci je otázka, zda byl povinný subjekt povinen vyvozovat vlastní závěry z podkladů, kterými sám nedisponuje a tyto závěry následně poskytnout žadateli jako informaci postupem podle informačního zákona. Pokud povinný subjekt popřel, že by měl ve své dispozici informace o časovém rozpětí, v němž byl zbudován dům s pečovatelskou službou, a zároveň v řízení nevyšel najevo opak (první předpoklad), je nutné dále zkoumat, zda povinný subjekt nebyl povinen tuto informaci mít. Ze stěžovatelem akcentovaných ustanovení stavebního zákona (§ 100 a § 132 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v rozhodném znění) taková explicitní povinnost pro povinný subjekt nevyplývá. Uvedená ustanovení neukládají povinnému subjektu disponovat požadovanou informací (informací o nejširším časovém rozpětí, v němž byl zbudován předmětný objekt). Je pravdou, že uvedená informace by mohla vyplývat ze stavebního deníku, tím však nebyl povinný subjekt povinen disponovat. Jak správně uvedl krajský soud, povinnost vést stavební deník v době vydání stavebního povolení byla zakotvena v § 53 vyhlášky č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebním řádu, v rozhodném znění a náležela „organizaci provádějící stavbu“, tj. stavebníkovi. Stavební úřad měl toliko dle § 132 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v rozhodném znění povinnost evidovat a ukládat stavební povolení spolu s veškerými písemnostmi týkajícími se stavebního povolení, kolaudační rozhodnutí a jiná opatření týkající se staveb. Stěžovatel přitom neoznačil žádné jiné ustanovení, ze kterého by taková povinnost měla plynout, přičemž ani soudu není takové ustanovení známo. Povinný subjekt tedy neměl povinnost disponovat stěžovatelem požadovanou informací (druhý předpoklad ve smyslu výše uvedené judikatury). I podle názoru kasačního soudu přitom nebylo povinností správních orgánů vyžadovat si informace po jiných subjektech (např. orgánech archivní služby) a na základě jimi poskytnutých informací zpracovat informaci novou a tu poté poskytnout stěžovateli. Není úkolem povinného subjektu vyžadovat dokumenty od jiných úřadů, ty

následně hodnotit, resp. vytvářet z vyžádaných a poskytnutých údajů nové informace. Takový postup spadá pod výlukou uvedenou v § 2 odst. 4 informačního zákona (viz výše). V podrobnostech odkazuje kasační soud na rozsudek krajského soudu a rozhodnutí žalovaného, které odpovídají smyslu a účelu § 2 odst. 4 informačního zákona a navazující judikatuře.

Pokud stěžovatel poukazoval na nálezy Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 3339/20, konstatuje soud předně, že v něm nebyla řešena identická skutková a právní situace. Uvedený nálezy posuzoval situaci, ve které povinný subjekt podmiňoval poskytnutí informací zaplacením značné finanční úhrady (v řádech desítek miliónů korun českých) z důvodu mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací. Jelikož žadatel úhradu nezaplatil, žalovaný jeho žádost odložil. Optikou uvedených skutečností je třeba nahlížet na východiska uvedeného nálezu, vč. těch obsažených v bodech 61, 64 a 66. Soud dodává, že v nich se Ústavní soud nevyjádřil v tom smyslu, že by postup správních orgánů a krajského soudu v dané věci bylo třeba považovat za nezákonný. V uvedených bodech Ústavní soud akcentoval nutnost profesionálního přístupu povinných subjektů a vytkl veřejné správě, že odrazuje žadatele od realizace svého základního práva na informace (v daném případě stanovením nepřiměřeně vysokých úhrad), a tím brání ve faktickém poskytnutí informací, jimiž disponuje, k čemuž zdůraznil, že je i sám zveřejňuje. *„Absurdnost uplatněných obstrukčních praktik navíc nabývá na rozměru nejen ve vztahu k opakovanému prohlášení žalovaného o jeho vlastním zveřejňování (částečně totožných) informací o své činnosti a stavu kriminality. Minimálně některými z požadovaných informací totiž evidentně disponuje, ačkoliv jejich vyhledání pro stěžovatele považoval za tak časově náročné, že by údajně musel na delší dobu přerušit svoji běžnou činnost, navíc je však zřejmé, že ani tyto informace se stěžovatelem nebyl ochoten sdílet. (...) Nezbyvá proto než apelovat na dodržování základních zásad činnosti správních orgánů tak, jak jsou zakotveny ve správním řádu, zejména na povinnost chovat se k dotčeným osobám zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc, či jen projevovat ochotu pomoci. Maximální možná míra partnerství a spolupráce, které je možné využít zejména při vyřizování informační agendy vyznačující se velkou mírou neformálnosti oproti klasickým řízením před správními orgány, může vést k maximálnímu naplnění práva na informace při minimalizaci zátěže povinných subjektů, které mohou ze vzájemné komunikace (i krátkou cestou) rovněž profitovat. Nelze samozřejmě vyloučit, že se povinné subjekty nevyhnou jisté míře kverulantství či šikanózního výkonu práva ze strany některých žadatelů. Je ovšem především na zdatnosti a profesionalitě každého z nich, jak se s danou situací v mezích zákona dokáží vypořádat, vyloučeny přitom nejsou ani prostředky obrany proti zneužití práva (...).“*

V nyní posuzované věci přitom povinný subjekt žádosti nevyhověl z důvodu neexistence požadované informace ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona, přičemž i Nejvyšší správní soud souhlasí s tím, že danou informaci lze pod uvedenou výlukou podřadit. Bylo zjištěno, že povinný subjekt předmětnou informaci nemá, současně nemá ani povinnost ji mít, přičemž nemá ani za povinnost tuto informaci vyžadovat z jiných zdrojů, resp. zaujímat názory na informace získané stěžovatelem z jiných zdrojů, příp. z takových informací cokoli vyvozovat, tzn. *de facto* vytvářet informaci novou (viz výše). Postup správních orgánů neporušoval ani bod 13 preambule směrnice 2003/98 ES. Z tam uvedených možností provádět „výtahy z existujících dokumentů“ nelze dovozovat povinnost vytvářet nové informace, resp. povinnost vyžadovat informace od jiných subjektů a ty následně hodnotit. Ze spisu přitom nelze dovodit, že by postup správních orgánů nerespektoval zásady správního procesu (§ 2 a násl. správního řádu).“

[12] Ani v souzené věci z ničeho nevyplývá, že by se správní orgány nesnažily vyjít stěžovateli vstříc, resp. že by mu dokonce účelově bránily v získání informací. Naopak, ze spisu vyplývá, že jedinými dostupnými informacemi ve vztahu k předmětu žádosti

pokračování

stěžovatele jsou ty, že dané objekty převzal podle zápisů o odevzdání a převzetí objektů Magistrát města Přerov (tehdy Městský úřad v Přerově) od PS Přerov a. s. Podle zápisů byly stavby realizovány na základě hospodářské smlouvy č. 2176 ze dne 15. 1. 1993. Dále je v zápisech uvedeno, že datum zahájení prací podle hospodářské smlouvy bylo prosinec 1992, datum skutečného zahájení prací bylo v lednu 1993 a datum dokončení prací dle hospodářské smlouvy bylo prosinec 1993. Povinný subjekt rovněž dohledal, že stavební povolení na předmětnou stavbu bylo vydáno dne 19. 10. 1988 a kolaudační rozhodnutí dne 20. 4. 1994. Žádnými dalšími informacemi, včetně stavu objektů ke dni 9. 3. 1992, povinný subjekt nedisponuje. Hospodářská smlouva byla skartována (viz sdělení vedoucího spisového služby ze dne 28. 4. 2021). Stavebními deníky povinný subjekt nedisponoval, a ani jimi disponovat nemusel, přičemž, jak je uvedeno v citovaném rozsudku č. j. 7 As 247/2021-33, jejich skartační lhůta činí deset let (srov. § 100 odst. 5 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v rozhodném znění). Po jejím uplynutí neexistuje povinnost těmito dokumenty disponovat, tedy ani je rekonstruovat pro účely poskytování informací.

[13] K požadavku stěžovatele, aby správní orgány dovodily na podkladě obsahu uvedených dokladů požadovanou informaci o stavu objektů ke dni 15. 1. 1993, je nutno dodat, že by takovou informaci správní orgány (i soudy) musely vytvářet toliko s určitou mírou pravděpodobnosti. Shromážděné podklady (zejména zápisy o odevzdání a převzetí objektů, na něž stěžovatel opakovaně poukazuje) se totiž nevztahují k dotazovanému období (15. 1. 1993), přičemž stěžovatel zcela pomíjí, že realita mohla být odlišná od oficiálních záznamů, resp. nelze to vyloučit. Existuje tak riziko, že by „informace“ dovozená na základě obsahu těchto dokumentů nebyla reálná. Jednalo by se proto, jak správně uvádí krajský soud, spíše o dokazování nežli o poskytování informace.

[14] Nelze souhlasit ani s tím, že by správní orgány a krajský soud nerespektovaly judikaturu Nejvyššího správního soudu. Ve stěžovatelem akcentovaných rozhodnutích (rozsudky ve věcech sp. zn. 1 As 141/2011, sp. zn. 6 As 136/2014, sp. zn. 8 As 9/2013) nebyla řešena identická situace, přičemž ani z obecných východisek dané judikatury nevyplývá nezákonnost postupu krajského soudu a správních orgánů. Ani z pozdější judikatury (např. rozsudky ve věcech sp. zn. 9 As 124/2016, sp. zn. 7 As 314/2016, sp. zn. 9 As 257/2017 atp.) nevyplývá opora pro výklad stěžovatele. Z judikatury nelze ani dovodit, že by povinný subjekt měl bezpodmínečnou povinnost poskytovat informaci, kterou nemá, a současně nemá ani povinnost ji mít. I komentářová literatura označená v citovaném rozsudku č. j. 7 As 247/2021-33 stojí na závěru žalovaného a krajského soudu, že jestliže se žadatel domnívá, že určitá informace existuje (např. záznam z nějakého jednání), přičemž tomu tak není (a zároveň není dána povinnost, aby takový záznam vznikl), pak povinnému subjektu nezbyvá, než žádost odmítnout z důvodu neexistující informace. Jestliže pak žadatel požaduje vytvoření např. právní analýzy, analýzy dat shromážděných při rozhodovací činnosti povinného subjektu apod., jedná se o požadavek na vytváření nových informací, a tedy důvod pro odmítnutí žádosti opřený o § 2 odst. 4 informačního zákona (viz Jelínková, Tuháček. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. Wolters Kluwer, 2017, komentář k § 2 informačního zákona).

[15] Dále je nutno připomenout, že čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod nestanoví bezpodmínečnou povinnost státních orgánů a územní samosprávy poskytovat jakékoliv informace. Za prvé se musí jednat o informace o jejich činnosti; za druhé zákon,

který daný článek provádí, explicitně vylučuje poskytování některých informací. V nyní posuzovaném případě na meritum sporu má tedy vliv i § 2 odst. 4 informačního zákona, který stanoví, že povinnost povinného subjektu poskytovat informace se nedotýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Právě o tuto výjimku (výluku) z povinnosti poskytnout informace se v souzené věci pro výše uvedené závěry jednalo.

[16] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal, že by v posuzované věci došlo k nepřipustnému zúžení práva na informace ve smyslu čl. 17 Listiny základních práv a svobod. V tomto ohledu se plně ztotožnil s posouzením provedeným krajským soudem. I v dalších ohledech odkazuje kasační soud na odůvodnění rozsudku krajského soudu a podpůrně i na rozhodnutí správních orgánů, neboť mají plnou oporu v právní úpravě a správním spisu. Z tohoto důvodu nemohl kasační soud shledat případnou ani polemiku stěžovatele s jejich argumentací. Nejvyšší správní soud dodává, že neshledal v rozhodnutích správních orgánů a krajského soudu ani žádné vady, pro které by bylo nutno jejich rozhodnutí zrušit. Naříkaná vnitřní rozpornost se míjí s obsahem sdělení správních orgánů, které nejenomže stěžovatele upozorňují na to, že informaci nemají a mít nemusí, ale i z podkladů, které za tímto účelem shromáždily by tuto i při nejlepší vůli (a to i kupříkladu nad zákonem stanovenou povinností), nemohly jednoznačně vyvodit, což správně potvrdil i krajský soud.

[17] Souhrnně vzato se tak Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci plně ztotožnil s hodnocením a závěry krajského soudu v napadeném rozsudku, které považuje za správné a náležitě vyargumentované. Nejvyšší správní soud proto neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[19] Stěžovateli byla ustanovena zástupkyně z řad advokátů, JUDr. Lucia Madleňáková, Ph.D. Podle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud proto přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatele v řízení o kasační stížnosti odměnu za jeden úkon právní služby (seznámení se s věcí, resp. převzetí a příprava zastoupení) podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., a to ve výši 3 100 Kč [srov. § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 cit. vyhlášky] a náhradu hotových výdajů paušální částkou za úkon právní služby ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 4 téže vyhlášky). K této částce je třeba připočítat daň z přidané hodnoty v zákonné výši. Celková odměna ustanovené zástupkyně tedy činí 4 114 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu